

שאלון סגור

ועדת המשפטים מזכירות
נבחן שימצאו פרשות חומרי
עזר אסורים או יתפס בהעתקה
יענש בחומרה עד כדי הרחקתו
מהאוניברסיטה.

מבחן בקורס במשפט עברי
הפשרה במשפט העברי - 99-545-01

תשע"ז - מועד א'

הנהיית השיבות:

מס' מח': 23

שנת: תשע"ז סמסטר: 2 מועד: 1 מטלה: 1.1
קורס: 99545-01 הפשרה במשפט העברי

00100022097300000152313

- א. קיראו את כל השאלות בטרם תתחילו לענות.
- ב. ארגנו את תשובתכם וענו רק על שנשאלתם.
- ד. כל חומר עזר אסור בשימוש.
- ה. משך הבהינה שעתיים.
- ו. יש לכתוב כל תשובה בשורות המועדות לכך. שור
- ז. בעמוד האחרון יש תוספת מקום למקרה הצורך.

בחירה: לפניכם שאלת הובה אחת של 40 נקודות.
לפניכם 5 שאלות של 20 נקודות עליכם לענות על 3 מתוכן.

$96 + 1 = 97$

בהצלחה

שאלות:

שאלת הובה:

- 1. א. בתלמוד הירושלמי מסופר שגדולי התנאים נמנעו מלהגיד דין תורה. מדוע? הסבירו את התופעה בהתייחס לדור שקדם להם. (10)
- ב. מה היתה השפעת סוגיית הירושלמי (הנזכרת בסעיף א): (20).
- 1. על חכמי המשפט עברי בדורות שלאחר התלמוד? (10)
- 2. בתקופתנו אנו, על דיני בית הדין הרבני - בתשובתכם פרטו את שלוש הגישות השונות של דיני בית הדין? (10)
- 3. כיצד מבסס ברכיהו ליפשיץ את דעתו על הפשרה מהנד כוגיית הירושלמי? (10)

1) רש"י ור"י יוס' טענו שהם אינם יודעים לדון דין תורה. אכן, המקל ר' יוס' מהצדדים להסכים להם שיש להם כח שיפסוק ולא להם. דין תורה, לצומתם, ר' עקבא, שחי בצור שקדם להם, כן דן דין תורה ולא להיחם להשיא הנוקלת מהוא דין אלוהי. הסיקו לסיני משולב משני מרכיבים: ראשית, מצד הירושלמי שבדורם של רש"י ור"י יוס' אסרו הרומאים לדון דין תורה על ידי מחנא, אלא לאחר שבבכר בכר נטלו את הסמכות לדון בקשר. מציאות הסמכות זו השתלבה עם תחלת העמים של ירידת הדורות, ולכן רש"י "שמח" שהרומאים אסרו לדון דין תורה - כי הוא גם ככה מניח לא ראוי אכן.

2) כנראה לטענה בינואלית. כוסק ה"אור" של הדינים וההימנע כח האפשר לדון לפי דין תורה כי נחשבו הכוח והדורות לא ראויים. ואכן, ואורך הדורות כתי הדן החמימו את הצדדים על הסמכה "בין דין בין אפשרה" - מאך החלש לדון דין תורה.

3) קצת יא הענין שיש דיינים, כולל הסכמו והגבסו על ההלכה שיש להימנע מדון גירה ולכן יש להיב אה הנפלה לחמש על השלר בנוסחו המקורי (אך לא לכוונתו). עם זאת, הדין מילדקי (דעת המיעוט) מציג על-אף מחוקקו לו החולק על הדינים, הצדדים עומדים הנטל לבחור אם להדין בדון או אפשרה, כפי שחזינו לפני ר' יהושע, שצדדים אצדדים גם וגם יודע רב הונא לו מצוה הצדעה לפי ר' יהושע) ולכן לא נעץ אפסוף על הנפלה לחמש, ולא נעץ אחרובא נגדה "כתב סידור" (שחרי היא איננה

מסכתו והגיון דין תורה, אלא רק פשרה). אם כן, לדעתו לא ניתן להוציא כרה סיחוב, אך הדיון רשאי להסתלק מן הדיון,

משום שבמאמר המשפט ולפני הולך והגיון הדיון מדין מורה. זהו הדיון שפירא ומירון - ניתן להוציא כרה סיחוב. הדיון שפירא

סוגן שהתקבלה היא גוף שניתן להגותו אלו כ"צבור", וצבור לא נעני, ולכן ניתן אכפול עליו עם המצב ש"לפניו השארית הדיון".

באור, אמנם תאומה חובר אצבעים והענין דין, אך במקרה הזה אגמתי אכפול מהתקבלה אחרים, וסיווקה מנדין. אמה ^{כשמתעורר} ~~כשמתעורר~~

ניתן להוציא נצרה כרה סיחוב. עם זאת, גם הדיון שפירא מודע אך שהיא אינה מסירה דיון תורה, ולכן אמברי לגמגם הדיון לא

מתיר לתבוע לפעול כנגדה ה"צבורה". אמרה, צמרת הדיון שפירא אמורה את המבט אלא מודא - כיהודי אז מוכן לדון, אך גם לא

מאפשר סעף קלגבאה אחרת. הוכיח שחמה מירון מדגיש את המבט של קהילת קיד קבוע ואת העובדה שמתחמה על השטר לא

מקנה לו סמכות ונכרה את השטחיות אצורה אפילו האכיפה. עם זאת, הוא מדגיש שחמה של אחיב את התקבלה אחרים על

השטר, אסור לדיון להסתייג מהדיון במקרה כזה, ~~למנוע~~ זה חלק מהאחריות, ועליו לפסוק לפי ההלכה, שהרי הדיונים יודעים

הוכיח על דעת זה הם מתונים. אמרה ניתן לראות שזוהי כיוונים להתמודדות במצב של חוסר כרירה לפסוק לפי דיון:

הסתלקו מהדיון, אסור לדון אך גם אסור "לומר" ולאפשר פנה לעכרה, ומחויבות לדון (וכאמור, כל הדיונים פוסקים שמתעורר

יש אחיה את התקבלה אחרים, מדובר רק על מה קורה אם לא) [לדיון גם כי הדיון מאפשר להבין אחר ואמה, עם אם לא נפיה משם].

Ⓢ כריכוזו יפסיף מרגיש את הפסיקה "שלא עדיין דין תורה" של ר' יוס כ"פשה". לפיכך, הוא טוען שמוסד הפשרה נכס

מ"יכאת הדיון". כנגדו אמרה שחמה, הוא לא רואה בפשרה מסלול אמיתי עובי שום וצדקה אלא חליפה לדיון, שנוצרה כגבאה

מכך שהדיון הדתי הוא אלקי. ומקודש ואסור לחזות ממנו, ולכן כפי לא לפגוע בו - העדפו הדיונים נסאלו אלקיטיטי. לפי דעה

הנחילו מקיאו לתוצאה כזה לדיון, אך לא רעול" של אחרים על הדיון, שאילו תמאי חסדים חשן ממנו. כריכוזו יפסיף טוען שכן העמדה

המתכר בפשרה וכן התמצית - (ובעוד שיתן מיראת הדיון: הדעה האסורה וראה מהדיון, ולכן מצדקת להכניס אלו ערכים אחרים, כפי

לא לפגוע בדיון) (ואכן, ר' עקיבא שכן דין תורה, יחס חשיבה רבה לממד האלקי בדיון) ואילו הדעה המעודדת פשרה וראה מהדיון, ולכן

מצדדיה לא "להסגין" בלפניו על-פיו, על מנת לא לפגוע בו, ולכן מעודדת פשרה. הסבר זה מביא עם עמדתו של כריכוזו יפסיף

לפיו פשרה היא בהכרח אלקיטיטי. לדיון (אחרים שפירא החיבה היא מופעה לעמים בחלק מהדיון, כפי שחמה) וכן שפירא לא

מובילה לתוצאה שונה (שהרי הגוים זה אינו רצון להכניס ערכים לדיון, אלא יכאה מהדיון ורצון להגיש אולג אמה' לדיון דין

תורה" על השלכות החמורה, כפי שחמה כריכוזו יפסיף והסוגיה כירושלמי אלו).

1. 23

1. 16

1. 16

1. 16 ← 1. 16 ← 1. 16

4. לפניכם שתי פסקאות מתוך פסק דין שניתן בהליך של ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי (20 נקודות)
1. אין חולק כי המשוכה העומדת בפני המערערת, המתבטאת בהסכמתה למתן פסק הדין על דרך הפשרה לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט אינה קלה. בפסיקה עקבית שניתנה לאורך השנים על ידי בית המשפט העליון נקבע כי התערבות ערעורית בפסקי דין של פשרה היא מעיקרה מצומצמת עד מאוד.
 2. ראוי היה לאזן את הסיכויים והסיכונים של הצדדים היריבים באופן שונה ולהימנע מלהעניק לצד אחד את מלוא סעדיו. דומה כי כאשר מדובר בהכרעה לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט, פתרון שכזה שבו טענת אחד הצדדים מתקבלת במלואה בעוד טענת הצד שכנגד נדחית כליל, צריך להיות שמור למקרים בהם ברור כי סיכוייו של הצד שטענותיו נדחות כליל, לאושש טענותיו, הם סיכויים קלושים או כאשר התוצאה החד צדדית מתחייבת משיקולי הוגנות וצדק.

5. ציטוט של התיקונים

- א. הסבירו ובססו את הפסקה הראשונה.
- ב. האם יש סתירה בין האמור בפסקה 2 לבין מה שקבע בית המשפט בפסק הדין אגיאפוליס.

5. לפניכם ציטוט מפסק דין שניתן לאחרונה בבית הדין הרבני: (20 נקודות)
"בית הדין מחייב עקרונית את הבעל בשבועת היסת [סוג של שבועה שיש להשית על הבעל לבירור טענותיו ואם הוא ישבע ייפטר מתביעות האישה], אך בית הדין מבהיר עוד כי בני הזוג אינם נאמנים עליו בשבועה – הטעם לדבר מבואר מקריאת פרוטוקולי הדיונים שהתקיימו בפניו ומפני כבודם לא נאריך בהם. כיון שכך, חובת בית הדין לפשר בנדון זה שבו בפועל אין הבעל נשבע מפני חוסר נאמנותו."

א. מה היתה הביקורת שהעלינו כנגד פסקי דין שבהם נקבע שבית הדין כופה פשרה על הצדדים במקום שבועה? 10
ב. במה שונה המקרה שלפנינו מפסקי דין רבניים אחרים שבהם ראינו שבית הדין עושה פשרה במקום שבועה? לאור שינוי זה, האם במקרה שלפנינו יש לבית הדין נסיבות המקלות עליו לכפות פשרה על הצדדים? 10

10) השו' קמק"ק הולספור קובע שניתן לבטל לאחר זמן דין במקרה שבו נדלג שבועה, על אף לחיוב מחומרי השבועה.

תשובה

על פי החוק → חלק מהחוק → חלק מהחוק

חלק מהחוק → חלק מהחוק

חלק מהחוק

חלק מהחוק

חלק מהחוק

חלק מהחוק

כפי שראינו, הריג זה מאפייני א-יניס אהיסי פשרה, אך לא מאפיל להם אכפול על הצדדים והתפלג במקום
 להילקע, אלא רק כמות אכפול שא לא הייג קיימא אלא אצמנו מול האיסור החמור של שבועה שוא.
 אמרו באו, ראינו קפסה'ה לביה'ה ^{ה"ה} את הצדדים והתפלג, באומר - פסק קצמנו פס'ה של פשרה אפיו מי שהיה
 פטור ואלס אחוז מסויים מהכסוף, משום שהם לא רוצים שהוא יישבע. אמרנו שמהי פתילג לזנה של החקורוג, אלא
 לא מאפלים עפ"ה, באומר, ויהי'ה ניצ'ל את מתיגו כדור (המתמנה בהסכמת הצדדים) אכפול על הצדדים פשרה במקום שבועה.
 (P) המקרה שלפנינו אינה משום שבו ישנה סיבה אונייקטיבית להשאש השבועה שוא, הו'ה שהצדדים לא אודנים, סיני'וד זמה למדנו
 שלש נכמה הפלגה אמרו שאולי ^{היכא} מעדי'ל אהיסי, ולא מעוני' "למחר" את השבועה שלו בפשרה (או אולי לפחות לא בפשרה
 הזו דווקא...). במקרה שלנו אולי יש מקום להקל משום שבני'וד למקרים הקודמים, בהם יט'ל היה הזכאי להילקע, במקרה
 שלנו הפלג לא אמין, כך אינו נכנסים למצ'ן מעל'ל שמה לפ'ו הדבר להכניע את הדפ'ן הו'ה ע'י שבועה, אך לא ניתן ^{לקבל} ~~לדבר~~
 את שבועה של מי שמי'וד על השבועה, ולכן לא ניתן להניע ולסיים את הפסוק. זה אולי נכנס בקטלוג המקרים של "פשרה פשוה".
 או מהצד של מעל'ל שמה כמו ש'ל הנשים, מה'ו סתום כמו סוגי'ה האוני'ה והגמלי'ס או מה'וין של קו'ס ראית, כפי שפסק
 הראש, כי הפלג הו'ה זה שמחלו כדמיה מהפחיתה הו'ה שהוא האיש ככך שקולטו לא אמנה. במקרים אמדנו יש דין (הפלו)
 יט'ל אהיל'ה) ואילו במקרה הזה ני'וד נכב שבו הדפ'ן לא מספק פ'גרון. לפ'ו המס'ן-חכמה במקרים בהם הדפ'ן לא מתווה
 אכפול, יש לחייב בפשרה, ולא על פשרה כמו חולקת דלוג התנאים, ולכן "גבן ובמקרה הזה יש מקום להקל, למרות הביקורג הקדומה על
 חיוב שבועה.

6. פשרה כפויה/ פשרה בהסכמה (20 נקודות)

- 5 א. מקרה הגביה במעגל השוטה - הסבירו את המקרה ואת הנירמנה ההלכה.
- 7 ב. מקרה הגמלים או האוניות - הסבירו את המקרה ואת הנורמה החלה.
- 6 ג. במקורות המשפט העברי נעשה שימוש במונח פשרה הן במקרים שבסעיפים הקודמים והן ביחס לפשרה שר' יהושע בן קרחה עסק בה. מהו השווה ומהו השונה בין פשרות אלו ומדוע שתיהן נחשבות בסופו של דבר שם זהה.

(P) ז'ה' נש'ל-ג ניש, הואשנה משבועה כחקה/כיס אמשמו. היא לא זכאה, אלא הנישה מקבל. כשהנישה מקבל האישה השניה תפלה
 ממנו, שהרי רק האישה הואשונה קודמת אז, אך לא נישל אחריה! כשהאשה השניה מקבלת, האישה הראשונה תפלה ממנה, שהרי היא
 הייגה חיימת רק אונשה, אבל אם היא מתנדבת מול האישה השניה - היא הרי קודמת לה! כהנע שזה אכפלה - שוב ידכוש הנושה את
 השפה כי הרי היא חייבת לו! המצב הוא ז'לא י'זאה, ולכן מתיבים אולם להתפלג. הדפ'ן הוא פשרה (או "ע'ן פשרה", לפ'ו המפ'ט').
 (P) ש'ן גמלי'ס עופרים במעקד צ'ר, רק אח'ר יט'ל אכפול כל פלג, אם אח'ר פ'רוק ואח'ר טמון - הפ'רוק ימתין בפני הע'ון.
 ומה ע'ם שניהם טמונים? עושים פשרה. השאלה היא האם הדפ'ן יט'ל ^{כפול} פשרה (מי יעבור/מי יפנה את מ) או שזה צ'ר'ק והיה
 בהסכמת הצדדים. ישנן ש'ן מקורות שמביאים את המוס'ה, באחד מהם הניסוח הואן אעשו' פשרה הינחם, ובאחד הניסוח הואן

תשובה
 (ראו) הניסוח
 הניסוח
 הניסוח
 הניסוח

אם צרכים להפטר. כל מקרה הנוצא היחיד הוא פטור. המלך-חממה פסק שמקום להפטר היא האופציה החזקה, אין צין, החובה

להפטר מטלג דוקאט על הוצאות. ^{אצט הנצב} ~~אצט הנצב~~ על המקרה שגאו אומד טען ואחר פתוק זה מצב בלי צין, ואצטו מקרים אלו הם דוגמא

מקרים של פטור כפיה (אומר, ניתן אכפיה) שהוא אומד מהפסוק "צדק צדק תדעו".

ⓔ הדומה בין הפטור הוא שגון עצמוג הישנה הפסוק, והן עושה זאת לא ע"י צין - נורמות חזקה ומחייבות אלא לפי ערכים ושקול

צדק. השונה הוא יסוד ההסכמה - בפטור של ר' יהושע נדרשה הסכמה. בפטור כפיה ישנם מצבים שצין יבטיח פטור ללא הסכמה.

משום של הדבר היחידה איש אה הפסוק. (אכן המדי"ט מכנה זאת "עמ"פ פטור"). הפטור של ר' יהושע עונה להכנס צדק שיקולים

צרכים של ^{שקול} וצדקה. הפטור כפיה עצומה זאת, הפטור לא נולדה להוסיף על הצין אלא להחליף את. זו פטור לצורך קיום המלצה.

המיון הפסוק, לא פסקה ערכי בחוק של ר' יהושע. ואכן, המלך-חממה טוען שגבי פטור זו אין מחלוקת בין הגמאים.

תוספת מקום למקרה הצורך. (אבל באמת שאין צורך להשהות)

כספיו של דביו הן נשאור אה אלו של קבול מאפ"י אישור דומים - פסיקה לא לפי כללים חממים ומקדמות מטה

דומה - (הפסדה - "שוב הפסוק", ב"ד"ק שאינה צין, הפסקה אינה דיטולומי, וכעיקרון הוצאות. לא יוצאים עם כל מה

שהם דבשו, כמו הפולנוג של הומ"פ שהפטר דוקא להגיע למצב קיוני. שאינו מצב קיצוני.

המבחן האמיתי הוא זה שבו אתם נותנים לעצמכם את הציון. בהצלחה.

